

یادداشت روز

ریزش مخاطب کابوس همیشگی سینمای ایران

فرانک آرتا

● اگر نظری کلی به جدول فروش فیلم‌های سینمایی ایرانی طی سال‌های مختلف بیندازیم، جدا از مقاطع کوتاه و منحصربه‌فرد، اغلب سینمای ایران به فراخور موقعیت زمانی جامعه، وضعیت سیاسی، فرهنگی و رویکرد متولیان و سیاست‌گذاران با بحران فروش فیلم‌ها مواجه بوده. البته گاهی این بحران آنقدر بزرگ نبوده که تنش ایجاد کند. اما در دوره‌هایی، تنش‌های درون سینما به دنیای فیلم‌ها هم سرایت کرده و درنتهایت، مخاطبان، فیلم‌ها را پس زدند. اما به‌طورکلی ریزش مخاطب در سینما به شرایط اقتصادی مردم، افزایش قیمت بلیت و مهم‌تر از هرچیزی جو حاکم در جامعه مربوط و متصل است. اما در این سال‌ها یک مورد جدی را هم باید اضافه کنیم، درست است که در دوسال اخیر فضای فرهنگی به‌خصوص در عرصه سینما باز شده و سینماگران احساس آرامش بیشتری برای ساخت فیلم می‌کنند. این فشر تأثیرگذار در جامعه هرچند سال‌های پراتهایی را پشت‌سر گذاشت. اما دست‌کم در دوسال اخیر فضای همدلانه‌ای را تجربه کرد. اما با همه این نقاظ قوت، باید دید سینمای ایران در مقایسه با سینمای دنیا، چقدر توانسته ارتباط خود را با مخاطب حفظ کند؛ مخاطبی که الان به‌راحتی می‌تواند از طریق رسانه‌ها و شبکه‌های مجازی حتی از نزدیک جنگل‌های آمازون را هم ببیند. حال اگر در مقیاس کوچک‌تر نگاه کنیم، آیا در مقایسه با سینمای کشورهای همسایه مثل ترکیه، آیا آزادی عمل بیشتری در نوآوری و بیان واقعیات دارد؟ چقدر می‌تواند با فیلم‌ها و سریال‌های ماهواره‌ای رقابت و هم‌اوردی کند؟ باید پذیرفت سینمای ایران در یک کلام، سینمایی تافته جدا بافته است و ویژگی‌ها و البته ضعف‌های منحصربه‌خود را دارد. دست‌کم در شکل ظاهری و تصویرسازی‌هایش هیچ‌یک از امکانات سینمای کشورهای دیگر را ندارد. البته قصد بر ارزش‌گذاری نیست و بیشتر ترسیم موقعیت این نوع سینماست. حال با این نگاه چقدر توانسته در نمایش زندگی واقعی و البته واقعیات جامعه مردم خودش موفق باشد؟ اصلا می‌تواند به موضوعات ملتهب جامعه خود نزدیک شود؟ اما همین مردم که مخاطبان اصلی سینما هستند، خیلی راحت با دنیاهای دیگری لحظه‌به‌لحظه روبه‌رویند و حتی با آنها زندگی می‌کنند. در خانه‌هایشان مقابل تلویزیون می‌نشینند و بدون دردسر جزئی‌ترین مسائل را در شبکه‌های ماهواره‌ای می‌بینند و قطعا روی سطح سلیقه‌شان تأثیر می‌گذارد. بنابراین دیگر به‌راحتی پذیرای هر نوع فیلمی نیستند. دست‌کم خواهان فیلم‌هایی‌اند که لحن صریح‌تر و کمتر جانبدارانه درباره جامعه دارد. چون آنقدر ذهنشان دچار انباشتگی تصاویر شده که به‌راحتی هر حرفی را نمی‌پذیرند. باین‌حال برای هر مشکلی، راه‌حلی وجود دارد. مرحله نخست یافتن راه‌حل، پذیرش مشکل است. پس بهتر است ببذیریم که سینمای ایران به‌طورکلی با مشکل فاصله‌گرفتن با خواسته‌های مخاطب مواجه است و آن وقت به راه‌های برون‌رفت آن بیندیشیم و آنها را عملی کنیم.

«فیلم‌دیدن یا ندیدن» این ظاهرا مسئله

همیشگی سینمای ایران ظرف سه‌دهه گذشته بوده است. سال‌هاست فیلمسازان و تهیه‌کنندگان از تماشاگر اندک سالن‌های سینماها شکایت و دلایل زیادی برای افت مخاطب سینما مطرح می‌کنند. ظهور رسانه‌های جدید مانند اینترنت، گسترش استفاده از ماهواره، افزایش برنامه‌های نمایشی شبکه‌های تلویزیونی، بالارفتن هزینه فیلم‌دیدن به‌خصوص برای خانواده‌ها، گسترش شبکه نمایش خانگی، دسترسی به نسخه‌های ارزان باکیفیت و همراه با زیرنویس فارسی فیلم‌های روز جهان، تغییر ذائقه جماعت فیلم‌بین، عدم‌تعلیق‌ات تلویزیون که از طرف سازندگان آثار سینمایی مهم‌ترین دلیل افت فروش فیلم‌ها اعلام می‌شود به دو صورت است. بخشی از تبلیغات به‌صورت رایگان از صداوسیما پخش می‌شود و برخی دیگر با تخفیف فرهنگی است که البته نیازمند این است که تولیدکنندگان آثار با تلویزیون قراردادی مبنی بر پخش تیزر و آنونس ببندند.» او می‌گوید: «به‌جز یک فیلم که امکان تبلیغ تلویزیونی نداشت، سایر فیلم‌ها نیز خیلی دیر با تلویزیون قرارداد بسته‌اند و آن‌طور که من مطلع هستم فیلم‌ها به ترتیب در ۱۵ و ۲۵اسفند سال گذشته و فیلم‌های دیگر در ششم‌فروردین قرارداد پخش تیزر را با صداوسیما منعقد کرده‌اند که طبعاً بسیار دیر بوده. اما از سوی دیگر «سینما شهر» نیز که پیش از این ۵۰درصد از هزینه تبلیغات تلویزیونی را به صاحبان آثار پرداخت می‌کرد، سال گذشته و ابتدای امسال از این کار امتناع کرد و این خود ضرر بزرگی به آثار سینمایی است.» به گفته لشکری، تنها دو فیلم در اکران نوروزی با تبلیغات محیطی خوب سعی در جذب مخاطب داشتند، اما قطعا در این شرایط نمی‌توان تمامی تقصیرها را گردن تلویزیون و عدم پخش تیزر انداخت. وی در این زمینه می‌گوید: «توجه تهیه‌کنندگان و پخش‌کنندگان به سایر راه‌هایی که می‌تواند تبلیغات جذابی برای فیلم باشد نیزز اهمیت دارد. طبعاً من هم به‌عنوان تهیه‌کننده‌ای که در این سینما کار می‌کنم با شنیدن خبر افت فروش چشمگیر اکران‌های نوروزی نگران فیلم‌هایم شدم و از ابتدای سال با یک‌شرکت تبلیغاتی بسیار معتبر قرارداد بستم تا خیالم بابت تبلیغات آسوده باشد. اما قطعا سینمای ما نیازمند حمایت‌های دولتی است و نیاز است تا معاونت سینمایی برای کمک به فروش بهتر فیلم‌ها بوجه فرهنگی را در اختیار صاحبان آثار سینمایی قرار دهد.» او در پایان اضافه می‌کند: «هرچند کیفیت فیلم نیز در فروش بهتر تأثیرگذار است و مردم برای دیدن فیلم خوب به سینماها می‌روند، اما معتقدم اکران نوروزی امسال عادلانه نبود و اگر در نوروز امسال تنوعی را در فیلم‌ها مثل سال گذشته شاهد بودیم فروش نوروزی فیلم‌ها طبعاً بهتر می‌شد.»

این کارگردان سینما معتقد است فیلم‌های امسال ارتباط بهتری با مخاطب برقرار کرده‌اند: «فیلم‌های امسال پتانسیل جذب مخاطب بیشتری نسبت به سال گذشته دارند. کما اینکه سال گذشته بسیاری از ارگان‌ها و سازمان‌ها فیلم‌هایشان را با بلیت نیمه‌پا یا مجانی می‌فروختند در حالی که این اتفاق را امسال نمی‌بینید.»

رضویان: در سینما کوروش همه چیز خوب است

امیرشهاب رضویان،

کارگردان سینما و مدیر پردیس سینمایی کوروش معتقد است

اکران نوروزی امسال حداقل در پردیس سینمایی کوروش امیدوارکننده بوده. او در این‌باره به «شرق» می‌گوید: «طبعاً اکران خوب تابع تولید فیلم خوب است و تولید فیلم خوب تابع وسعت نظر مدیران فرهنگی و کم‌شدن ممیزی ها ست . «ر ضو یان پیش‌بینی خوبی نسبت به اکران سال۹۴ دارد و می‌گوید: «سال گذشته هم دیدیم فیلم‌هایی مثل«شهرموش‌ها» یا «آتش‌بس» که مخاطب خودشان را داشتند به‌فروش خوبی دست پیدا کردند. اما قطعا پاشنه‌آشیل سینمای ایران این است که فیلم‌های فاخری با بودجه‌های بسیارزیاد ساخته می‌شود. فیلم‌هایی که حتی بخشی از هزینه تولیدشان را از فروش تامین نمی‌کنند و نه به اقتصاد سینما کمک می‌کنند و نه مخاطب‌پسند هستند و به‌لحاظ منطقی و عقلانی، ساخت چنین فیلم‌هایی پذیرفتنی نیست.»

بررسی بحران «فیلم‌ندیدن» در گفت‌وگو با داوودی، رضویان، شایسته و لشکری

خران سینما در بهار

بهناز شیربانی

که اکرانش از هفته‌ها پیش از نوروز آغاز شد و سینماهای بسیاری را نیز در اختیار داشت. داوودی ادامه می‌دهد: «سال گذشته فیلم‌های نوروزی تبلیغات بسیار خوبی داشتند. در حالی که امسال مجموع فیلم‌های اکران نوروزی تبلیغات تلویزیونی بسیار اندکی داشتند. آنقدر که ما اعلام کردیم اگر قرار است این تبلیغات آنقدر محدود باشد اصلاً بهتر است تبلیغی از تلویزیون پخش نشود.»

امسال کارگردان سینما معتقد است فیلم‌های امسال ارتباط بهتری با مخاطب برقرار کرده‌اند: «فیلم‌های امسال پتانسیل جذب مخاطب بیشتری نسبت به سال گذشته دارند. کما اینکه سال گذشته بسیاری از ارگان‌ها و سازمان‌ها فیلم‌هایشان را با بلیت نیمه‌پا یا مجانی می‌فروختند در حالی که این اتفاق را امسال نمی‌بینید.»

رضویان: در سینما کوروش همه چیز خوب است

امیرشهاب رضویان،

کارگردان سینما و مدیر پردیس سینمایی کوروش معتقد است

اکران نوروزی امسال حداقل در پردیس سینمایی کوروش امیدوارکننده بوده. او در این‌باره به «شرق» می‌گوید: «طبعاً اکران خوب تابع تولید فیلم خوب است و تولید فیلم خوب تابع وسعت نظر مدیران فرهنگی و کم‌شدن ممیزی ها ست . «ر ضو یان پیش‌بینی خوبی نسبت به اکران سال۹۴ دارد و می‌گوید: «سال گذشته هم دیدیم فیلم‌هایی مثل«شهرموش‌ها» یا «آتش‌بس» که مخاطب خودشان را داشتند به‌فروش خوبی دست پیدا کردند. اما قطعا پاشنه‌آشیل سینمای ایران این است که فیلم‌های فاخری با بودجه‌های بسیارزیاد ساخته می‌شود. فیلم‌هایی که حتی بخشی از هزینه تولیدشان را از فروش تامین نمی‌کنند و نه به اقتصاد سینما کمک می‌کنند و نه مخاطب‌پسند هستند و به‌لحاظ منطقی و عقلانی، ساخت چنین فیلم‌هایی پذیرفتنی نیست.»

است که نیاز به تحلیل کارشناسانه دارد و فکر می‌کنم بهتر است سازمان سینمایی و شخص آقای ایوبی که دلسوز سینما هستند چنین گروه کارشناسی را تشکیل بدهند تا ضمن بررسی افت فروش فیلم‌ها، نحوه تبلیغات فیلم‌ها نیز در ادامه سال بررسی شود تا شاهد فروش حداقلی در سینما باشیم.»

لشکری عدم‌تبلیغات مناسب توسط تهیه‌کنندگان و پخش‌کنندگان آثار سینمایی را مهم‌ترین دلیل کاهش مخاطب سینماها توصیف می‌کند و ادامه می‌دهد: «تبلیغات طبعاً شامل تبلیغات محیطی، مطبوعات و صداوسیما می‌شود. عدم‌تبلیغات تلویزیون که از طرف سازندگان آثار سینمایی مهم‌ترین دلیل افت فروش فیلم‌ها اعلام می‌شود به دو صورت است. بخشی از تبلیغات به‌صورت رایگان از صداوسیما پخش می‌شود و برخی دیگر با تخفیف فرهنگی است که البته نیازمند این است که تولیدکنندگان آثار با تلویزیون قراردادی مبنی بر پخش تیزر و آنونس ببندند.» او می‌گوید: «به‌جز یک فیلم که امکان تبلیغ تلویزیونی نداشت، سایر فیلم‌ها نیز خیلی دیر با تلویزیون قرارداد بسته‌اند و آن‌طور که من مطلع هستم فیلم‌ها به ترتیب در ۱۵ و ۲۵اسفند سال گذشته و فیلم‌های دیگر در ششم‌فروردین قرارداد پخش تیزر را با صداوسیما منعقد کرده‌اند که طبعاً بسیار دیر بوده. اما از سوی دیگر «سینما شهر» نیز که پیش از این ۵۰درصد از هزینه تبلیغات تلویزیونی را به صاحبان آثار پرداخت می‌کرد، سال گذشته و ابتدای امسال از این کار امتناع کرد و این خود ضرر بزرگی به آثار سینمایی است.» به گفته لشکری، تنها دو فیلم در اکران نوروزی با تبلیغات محیطی خوب سعی در جذب مخاطب داشتند، اما قطعا در این شرایط نمی‌توان تمامی تقصیرها را گردن تلویزیون و عدم پخش تیزر انداخت. وی در این زمینه می‌گوید: «توجه تهیه‌کنندگان و پخش‌کنندگان به سایر راه‌هایی که می‌تواند تبلیغات جذابی برای فیلم باشد نیزز اهمیت دارد. طبعاً من هم به‌عنوان تهیه‌کننده‌ای که در این سینما کار می‌کنم با شنیدن خبر افت فروش چشمگیر اکران‌های نوروزی نگران فیلم‌هایم شدم و از ابتدای سال با یک‌شرکت تبلیغاتی بسیار معتبر قرارداد بستم تا خیالم بابت تبلیغات آسوده باشد. اما قطعا سینمای ما نیازمند حمایت‌های دولتی است و نیاز است تا معاونت سینمایی برای کمک به فروش بهتر فیلم‌ها بوجه فرهنگی را در اختیار صاحبان آثار سینمایی قرار دهد.» او در پایان اضافه می‌کند: «هرچند کیفیت فیلم نیز در فروش بهتر تأثیرگذار است و مردم برای دیدن فیلم خوب به سینماها می‌روند، اما معتقدم اکران نوروزی امسال عادلانه نبود و اگر در نوروز امسال تنوعی را در فیلم‌ها مثل سال گذشته شاهد بودیم فروش نوروزی فیلم‌ها طبعاً بهتر می‌شد.»

۲فیلم میلیاردری، سهم گیشه نوروزی

چه خوشبین باشیم چه بدبین، سهم گیشه نوروزی امسال تنها دوفیلم میلیاردی بوده است. فروموش نکینم فروش گیشه سینمای ایران در نوروز۹۴ نسبت به گیشه سینما در نوروز۹۳ با کاهش همراه بوده و البته دلایل متعددی برای این موضوع در این گزارش برشمرده شد. در نگاهی آسیب‌شناسانه و ریشه‌ای می‌توان گفت بحران سینما، مربوط به امسال نیست و به سیاست‌های کلان برمی‌گردد؛ با این ادعا که دولت سرپرست و صاحب امر سینماست و حق دارد آن را در خدمت اهداف خود بگیرد و سرانجام اینکه، در دولت‌های نهم و دهم سینمای خصوصی و مستقل ایران چنان ضربه سختی دید که بازترنیز نمود آن «قهر» مردم با سالن‌های سینما بود.

درگذشت مرتضی ندایی

یار روزهای سخت خانه سینما هم رفت

شرق:
پیکر مرتضی ندایی، مستندساز و رئیس قبلی انجمن تهیه‌کنندگان مستند سینمای ایران، روز پنجشنبه ۲۰فروردین‌ماه از مقابل خانه سینما تشییع می‌شود. مرتضی ندایی، مدت‌ها دچار بیماری سرطان بود و تحت درمان قرار داشت. او ۱۸فروردین‌ماه ۱۳۹۴ به کما رفت و ساعت ۱۷:۳۰ همان روز در بیمارستان شریعتی درگذشت. او پیش از بیماری‌اش ساخت فیلم «ابوالحسن صبا» از استادان شناخته‌شده موسیقی را در دست تولید داشت. ندایی در هفتمین دوره جشنواره بین‌المللی «سینما حقیقت» مسئول بخش میراث مشترک بود و در هشتمین جشنواره «سینما حقیقت» نیز به پاس خدمات ارزنده‌اش به سینمای مستند مورد تقدیر جشنواره قرار گرفت. این مستندساز فعال از اعضای قدیمی انجمن مستندسازان «خانه سینما» بود که بعدها به‌دلیل وسعت‌یافتن فعالیت فیلمسازی مستند، صنفی همچون انجمن تهیه‌کنندگان مستند سینمای ایران شکل گرفت و مرتضی ندایی از فعالان این عرصه به‌شمار می‌رفت. به‌طوری که چند دوره عضو هیات‌مدیره و در یک دوره نیز هنرمندان به خاک سپرده می‌شود.

چهره روز

تابش مدیرعامل بنیاد فارابی:

۹۴، سال همدلی وهم‌زمانی در سینمای ایران است

● **شرق:** مدیرعامل بنیاد سینمایی فارابی با اشاره به نامگذاری سال جدید از سوی مقام‌معمظم‌هبری با عنوان «دولت و ملت، همدلی و هم‌زمانی» گفت: «امسال، سال

همدلی و هم‌زمانی در سینمای ایران است.» علیرضا تابش، مدیرعامل بنیاد فارابی در دیدار نوروزی با کارکنان و مدیران بنیاد سینمایی فارابی با اشاره به نقش مهم هنرمندان، خدیکان و دست‌اندرکاران رسانه‌های دیداری و نوشتاری در تحقق شعار سال۹۴مقام‌معمظم‌هبری گفت: «بخش فرهنگ و هنر در تحقق این همدلی و هم‌زمانی سهم جدی و اثرگذاری دارد و اهالی فرهنگ و هنر و رسانه و به‌خصوص نخبگان در سال جاری می‌توانند نقش موثری را در این عرصه ایفا کنند.» او گفت: «بنیاد سینمایی فارابی با کمک به ساختارهای سینما در شکل‌دهی هم‌زمانی ملی نقش آفرین خواهد بود و برای تقویت همدلی در سینمای ایران باید راهکارهای مناسب را طراحی و اجرا کرد و همه با هم بتوانیم گام‌هایی در تحقق این شعار برداریم.»مدیرعامل بنیاد با اشاره به رهنمودهای رئیس‌جمهوری و وزیر‌ارشاد در زمینه اقتصاد فرهنگ گفت: «در پی ایجاد فضای جدید جهانی متاثر از نتیجه مذاکرات فروردین‌ماه در لوزان، چشم‌اندازی روشن در اعتلای هنر و اقتصاد فرهنگ پیش‌روی جامعه هنری و به‌خصوص جامعه سینمایی کشور است.»تابش افزود: «امیدوارم بتوانیم در بنیاد سینمایی فارابی، در توسعه فرهنگی نقش موثری داشته باشیم و در تعامل مستمر با اهالی فرهنگ و هنر گام‌هایی در این حوزه خظیر برداریم و همچنین در سال جدید بتوانیم در گفت‌وگوهای نظام‌مند با هنرمندان و همچنین همکاران بنیاد فارابی، هم‌زمانی را به همدلی اثربخش و امیدآفرین تبدیل کنیم.»او با اشاره به رهنمودهای رئیس سازمان سینمایی کشور در دیدار نوروزی با مدیران سینمایی تأکید کرد: «حمایت از بخش خصوصی با نگاه فرهنگی در دستور کار سازمان سینمایی است و خوشبختانه با همدلی و همگرای‌ای که میان موسسات سازمان سینمایی وجود دارد، می‌توان در یک افق فکری مشخص، سیاست‌ها و برنامه‌های سازمان سینمایی را در سال جدید پیش برد.»او در پایان با اشاره به ضرورت تدوام اقدامات اصلاحی انجام‌شده در سال گذشته اظهار کرد: «یکی‌سازی فعالیت‌های بنیاد سینمایی فارابی در دستور کار قرار دارد و تحقیق این مهم با مشارکت همکاران بنیاد ممکن و میسر است.» تابش در پایان بر طراحی و اجرای نظام بهره‌وری بنیاد فارابی در سال۹۴تأکید کرد.

زیر آسمان فیروزه‌ای

پرویز بهرام توان شیمی درمانی ندارد

● همسر پرویز بهرام از اینکه این دوبلور این‌روزها اشتباهی برای غذاخوردن و توانی برای مراقبت از خودش و حتی پیگیری مراحل شیمی‌درمانی ندارد، خبر داد. سال گذشته صنعت دوبله، دوهنرمند خود از جمله احمد رسول‌زاده و صادق ماهور را از دست داد. در همین سال جلال مقامی و پرویز بهرام با بیماری دست‌وپنجه نرم کردند. جلال مقامی مجبور شد مدتی را استراحت کند و پرویز بهرام که به دلیل سرطان خون در بیمارستان بستری شد، همچنان در بستر بیماری است. صدای پرویز بهرام برای بسیاری از مخاطبانی که در دهه ۶۰ به تماشای برنامه مستند «جاده ابریشم» می‌نشستند، همواره جادوانه است. او همچنین دوبلور نقش‌هایی چون اورسون ولز، کرک داکلاس، آنتونی هاکیکنز و همچنین ناصر ملک‌مطیعی بوده است. ایران شاداب، همسر پرویز بهرام با اشاره به وضعیت فعلی این دوبلور پیشکسوت و گوینده به مهر گفت: «همسرم همچنان از وضعیت خوبی برخوردار نیست و این‌روزها حوصله‌ای برای مراقبت و مواظبت از خودش ندارد. هم‌اکنون به‌خاطر بیماری سرطان دست راستش درد می‌کند و به‌سختی راه می‌رود و غذا را با اجبار می‌خورد.»شاداب با بیان اینکه پرویز بهرام مراحل شیمی‌درمانی را به‌طور کامل انجام نداده است، گفت: «او دیگر توانی برای انجام شیمی‌درمانی ندارد و حتی آخرین‌بار بعد از جلسه شیمی‌درمانی چندروزی هم حالش ناساعد شده.»او با اشاره به کهولت سن این دوبلور عنوان کرد: «پرویز بهرام هم‌اکنون ۸۲ساله است و توان شیمی‌درمانی را ندارد. من هم برای این کار مجبورش نمی‌کنم چون خودم زمانی شیمی‌درمانی داشتم و می‌دانم که این کار چقدر درد و ناراحتی‌های جسمی دارد.»

همسر بهرام با آرزوی سلامتی برای همه مردم، جوانان و هنرمندان عنوان کرد: «همسر قبل از بیماری سرطان حتی یک‌بار هم پیش‌نیامده بود که در بیمارستان بستری شود اما به‌دلیل این بیماری بستری شد. الان هم تمایلی برای رفتن به آزمایشگاه و پیگیری مسایل پزشکی ندارد. تنها می‌خواهم که این‌روزها در آرامش زندگی خود را به‌سر ببرد.»

مناقصه گران می توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۰۲۰۷۶۰۷۶۰۲۹۱۲-۰۸۴۳

(دبیر خانه کمیسیون مناقصات) تماس حاصل فرمایند.

روابط عمومی شرکت پالایش گاز ایلام